

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE BRZESZCZE ZA 2025 ROK

Ewa Zarycka – Nikiel, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach

Spis treści

Wstęp.....	2
1 Praca z rodziną.....	2
2 Program wspierania rodziny	3
3 System opieki nad dzieckiem – lokalnie	3
4 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	4
5 Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem.....	5
6 Podsumowanie	5

Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy w szczególności wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie systemu pomocy dziecku i rodzinie. Zadania te w gminie Brzeszcze realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin, w tym w szczególności z placówkami oświatowymi, Policją, sądami oraz innymi instytucjami i organizacjami.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia zakres realizacji zadań w 2025 roku oraz wskazuje najważniejsze obszary działań podejmowanych na rzecz rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, sprawozdanie obejmuje również potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny.

1 Praca z rodziną

Pracę z rodziną w gminie Brzeszcze organizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, w którym funkcjonuje dwuosobowy zespół asysty rodzinnej. Asystenci rodzin realizują zadania polegające na wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez pracę w środowisku rodziny, wzmacnianie jej kompetencji oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji dzieci. Asystenci rodziny ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi, a z rodziną wspólnie ustalają i realizują plan pracy, dostosowany do jej indywidualnej sytuacji i potrzeb. Podejmowane działania mają charakter długofalowy i ukierunkowane są na poprawę funkcjonowania rodziny oraz zapewnienie właściwej opieki nad dziećmi.

W 2025 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było **27 rodzin, w których wychowywało się 63 dzieci**. Z 2 rodzin (w tym 1 niepełnej) 5 dzieci zostało czasowo umieszczonych poza rodziną, z czego 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej w tym samym roku. Członkowie rodzin objętych asystą korzystali z poradnictwa specjalistycznego oraz terapii, zarówno na terenie gminy Brzeszcze, jak i poza nią. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 1

Formy wsparcia specjalistycznego dla rodzin objętych asystą rodzinną w 2025 roku		
Rodzaj wsparcia	Liczba osób dorosłych (rodziców/opiekunów dzieci)	Liczba dzieci
Poradnictwo psychologiczne	5	11
Poradnictwo pedagogiczne	6	6
Poradnictwo psychiatryczne	2	7
Psychoterapia	5	4
Terapia uzależnień	1	0
Pomoc prawna	2	0

2 Program wspierania rodziny

Uchwałą nr LXII/626/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 stycznia 2024 r. przyjęty został Program wspierania rodziny dla gminy Brzeszcze na lata 2024–2026, którego celem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Realizacja Programu odbywa się poprzez działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach oraz inne podmioty działające na rzecz dzieci i rodzin.

W 2025 roku działania podejmowane w ramach Programu koncentrowały się w szczególności na pracy z rodziną, wsparciu asystentów rodziny, dostępie do poradnictwa specjalistycznego oraz współpracy z instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach prowadzą bieżący monitoring realizacji Programu, polegający na analizie wskaźników oraz ocenie postępów w osiąganiu założonych celów. Ocena stopnia realizacji Programu dokonywana jest po zakończeniu każdego roku jego obowiązywania, natomiast całościowa ocena efektywności zostanie przeprowadzona po zakończeniu okresu jego realizacji. Szczegółowa ocena realizacji Programu przedstawiana jest w odrębnym raporcie monitoringowym.

3 System opieki nad dzieckiem – lokalnie

W celu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych gmina Brzeszcze zapewnia dzieciom możliwość korzystania z opieki i wychowania w ramach wsparcia dziennego. Realizacja tego zadania została powierzona organizacji pozarządowej – Fundacji Przyjaciół Fundacji im. Brata Alberta z siedzibą w Radwanowicach. Świetlica Opiekuńczo–Wychowawcza mieści się w Jawiszowicach przy ul. Plebańskiej 7 i dysponuje 15 miejscami.

W 2025 roku uczęszczało do niej 15 dzieci. Z uwagi na lokalizację dzieci mają zapewniony dowóz do świetlicy i z powrotem.

Łączne wydatki w 2025 r. poniesione w związku z prowadzeniem świetlicy wyniosły 213 089,60 zł.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach, na podstawie upoważnienia Burmistrza Brzeszcz, sprawuje kontrolę nad funkcjonowaniem świetlicy. Kontrola przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata. Ostatnia kontrola została przeprowadzona w dniach od 9 do 13 grudnia 2024 r. W jej wyniku stwierdzono 1 uchybienie oraz 1 nieprawidłowość, które zostały usunięte przez podmiot prowadzący świetlicę w wyznaczonym terminie. Najbliższa kontrola planowana jest do realizacji w 2026 roku.

4 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Tabela przedstawia dzieci przebywające w pieczy zastępczej w 2025 roku z uwzględnieniem roku oraz formy ich umieszczenia.

Tabela nr 2

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej w 2025 roku według roku i formy umieszczenia						
Rok umieszczenia	Spokrewniona rodzina zastępcza	Niezawodowa rodzina zastępcza	Zawodowa rodzina zastępcza	Rodzinny dom dziecka	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Razem
2025	1	2	3	1	2	9
2024	3					3
2023	1	3			2	6
2022		1			1	2
2021	1				2	3
2020	1					1
2019		1				1
2017	1					1
2016				2		2
2015					1	1
2014	1					1
2013	1					1
2012	2					2
Razem	11	7	3	2	9	33

Struktura danych wskazuje, że znaczna część dzieci przebywa w pieczy zastępczej od wielu lat. Najstarsze przypadki sięgają 2012 roku, co oznacza, że pobyt części dzieci w systemie ma charakter długotrwały. Jednocześnie w 2025 roku odnotowano 9 nowych umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej, co wskazuje na konieczność bieżącego reagowania w sytuacjach wymagających umieszczenia dzieci poza rodziną. Zróżnicowanie form pieczy wskazuje na wykorzystywanie zarówno rodzinnych, jak i instytucjonalnych form opieki, przy czym znacząca liczba dzieci przebywa w rodzinach zastępczych, co jest zgodne z kierunkiem deinstytucjonalizacji systemu pieczy. W części przypadków dzieci w trakcie pobytu w pieczy zastępczej zmieniały jej formę, co wynikało z indywidualnej sytuacji dziecka, dostępności miejsc oraz podejmowanych decyzji sądu.

W 2025 roku gmina Brzeszcze ponosiła wydatki za pobyt 33 dzieci w pieczy zastępczej.

Przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej związane były w szczególności z uzależnieniami rodziców, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocą domową, problemami zdrowotnymi oraz sytuacją życiową rodzin, w tym pobytem rodziców za granicą.

W 2025 roku gmina poniosła wydatki na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wysokości 338 216,34 zł, w tym:

- 1) za dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej: 204 187,99 zł;
- 2) za dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej: 134 028,35 zł.

Poniesione wydatki oraz liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej wskazują na istotne znaczenie działań podejmowanych w zakresie pracy z rodziną, ukierunkowanych na zapobieganie umieszczeniu dzieci poza rodziną biologiczną.

5 Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach, we współpracy z asystentami rodziny oraz przedstawicielami placówek oświatowych, prowadzą monitoring sytuacji dzieci zamieszkałych na terenie gminy Brzeszcze, wychowujących się w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W przypadku uzyskania informacji o rodzinie wymagającej wsparcia pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy oraz dokonuje oceny sytuacji rodziny. W uzasadnionych przypadkach podejmowane są działania zmierzające do objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny.

6 Podsumowanie

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w gminie Brzeszcze w 2025 roku prowadzona była w sposób ciągły, przy wykorzystaniu dostępnych zasobów kadrowych oraz we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin. Istotnym elementem systemu wsparcia jest praca asystentów rodziny, którą objęto 27 rodzin wychowujących 63 dzieci. Podejmowane działania ukierunkowane były na poprawę funkcjonowania rodzin oraz ograniczanie konieczności umieszczenia dzieci poza środowiskiem naturalnym.

Jednocześnie w 2025 roku gmina ponosiła wydatki za pobyt 33 dzieci w pieczy zastępczej, w tym również dzieci przebywających w systemie od wielu lat. Dane te wskazują na złożony i długotrwały charakter problemów występujących w części rodzin oraz konieczność kontynuowania działań ukierunkowanych na pracę z rodziną i powroty dzieci do środowiska biologicznego, tam gdzie jest to możliwe.

Wśród potrzeb w zakresie wspierania rodziny wskazać należy w szczególności konieczność zapewnienia odpowiednich zasobów kadrowych oraz finansowych umożliwiających utrzymanie i rozwój działań podejmowanych na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Istotne znaczenie ma również zapewnienie dostępności wsparcia specjalistycznego, w tym poradnictwa oraz terapii, dostosowanego do potrzeb dzieci i rodzin.